

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Рішення вченої ради університету
29 жовтня 2020 року,
Протокол № 5
Перший проректор

_____ Олег Омельчук
(підпис)

_____ 2020 року
М.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота**

м. Хмельницький
2020

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	3
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	9
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
	4.2.	Аудиторні заняття	– 10
	4.3.	Завдання для самостійної роботи студентів	– 10
5.	Методи навчання та контролю	–	10
6.	Схема нарахування балів	–	12
7.	Рекомендовані джерела	–	12
	7.1.	Основні джерела	– 12
	7.2.	Допоміжні джерела	– 13
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	14

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	23 Соціальна робота
2.	Код і назва спеціальності	–	232 Соціальне забезпечення
3.	Назва спеціалізації	–	немає
4.	Назва дисципліни	–	Соціальна економіка
5.	Тип дисципліни	–	вибіркова
6.	Код дисципліни	–	ВДПП 2.2.15.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	третій
10.	Семестр	–	п'ятий (денна) / п'ятий, шостий (заочна)
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,5 / 105
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	50
	% від загального обсягу	–	47,6
	лекційні заняття (годин)	–	26
	% від обсягу аудиторних годин	–	52
	семінарські заняття (годин)	–	24
	% від обсягу аудиторних годин	–	48
	самостійна робота (годин)	–	55
	% від загального обсягу	–	52,4
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	3
	самостійної роботи	–	3
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	14
	% від загального обсягу	–	13,3
	лекційні заняття (годин)	–	10
	% від обсягу аудиторних годин	–	71,4
	семінарські заняття (годин)	–	4
	% від обсягу аудиторних годин	–	28,6
	самостійна робота (годин)	–	91
	% від загального обсягу	–	86,7
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	
	самостійної роботи	–	
12.	Форма семестрового контролю	–	залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОДПП 1.2.3. Соціальна робота
		–	ОДПП 1.2.4. Історія соціального забезпечення
		–	ОДПП 1.2.2. Система соціального забезпечення
		–	ОДПП 1.2.8. Трудове право
		–	ВДПП 2.2.4. Основи менеджменту

		–	ВДПП 2.2.10. Основи сімейного права
	2) супутні дисципліни	–	ОДПП 1.2.12. Соціальна політика в Україні
			ОДПП 1.2.11. Демографія
		–	ОДПП 1.2.13. Соціальні допомоги
			ВДПП 2.2.13. Договірна робота у сфері соціального забезпечення
	3) наступні дисципліни	–	ОДПП 1.2.14. Пенсійне забезпечення
		–	ОДПП 1.2.15. Соціальне обслуговування
		–	ОДПП 1.2.17. Економіка праці та соціально-трудова відносини
		–	ВДПП 2.2.20. Людський розвиток
14.	Мова вивчення дисципліни	–	українська

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства з метою формування соціальної держави, і на цій основі забезпечення сталого розвитку. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку соціальної економіки, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел щодо стану та тенденцій розвитку соціальної економіки. ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК 1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави. СК 2. Знання і розуміння нормативно-правової бази, пов'язаної з формуванням та реалізацією соціальної політики в державі.
Програмні результати навчання	ПР 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем. ПР 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки. ПР 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:

1. Знання

(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)

- 1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату, пов'язаного із становленням та функціонуванням соціальної економіки, зокрема, зміст понять: “державна добробуту”, “соціальна економіка”, “власність”, “соціальні інститути”, “соціальна диференціація”, “маргіналізація”, “зайнятність”, “доходи”, “соціальний захист”, “соціальна безпека”, “соціальна відповідальність”, “сталий розвиток”;
- 1.2) називати суб'єкти, об'єкти, принципи, завдання та функції соціальної економіки;

1.3) описувати соціальну структуру суспільства, історичні типи суспільної стратифікації;
1.4) визначати складові формування добробуту населення, роль державних соціальних стандартів у формуванні соціально орієнтованої ринкової економіки;
1.5) називати суб'єкти та об'єкти, стратегічні та тактичні цілі соціального захисту населення, як інструменту забезпечення соціального розвитку держави;
1.6) окреслювати складові та механізм формування соціальної безпеки як критерію розвитку соціальної держави; напрями забезпечення соціальної відповідальності держави
2. Розуміння
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати механізм та інституційні основи координації соціальної економіки, а також методи забезпечення соціальної рівноваги у суспільстві;
2.2) класифікувати соціальні страти, які характеризують становище людини у суспільстві та визначають рівень соціалізації економіки;
2.3) обговорювати сучасний стан соціально-економічного розвитку держави з метою виявлення соціальних проблем та потреб населення, а також причин їх виникнення та тенденції розвитку;
2.4) пояснювати роль забезпечення сталого розвитку як прерогативи формування соціально орієнтованої економіки;
2.5) прогнозувати майбутній вектор розвитку суспільних відносин у соціальній сфері та соціальному забезпеченні з урахуванням глобалізаційних викликів.
3. Застосування знань
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати наукові дослідження для прийняття рішень щодо покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки;
3.2) знаходити засоби для поліпшення умов соціально-економічної підтримки різних категорій населення;
3.3) виявляти проблеми у соціальній сфері та соціальному забезпеченні населення.
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення, стан соціальної захищеності громадян за її складовими як основи формування соціальної економіки в сучасних умовах ;
4.2) класифікувати доходи та витрати населення як необхідних компонентів формування суспільного добробуту;
4.2) розділяти на складові частини показники рівня та якості життя населення з метою виявлення актуальних процесів у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;
4.3) виводити можливі наслідки недотримання реалізації пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку в умовах ринкових відносин.
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати потребу в удосконаленні механізму забезпечення соціальної захищеності та соціальної безпеки у суспільстві;
5.2) узагальнювати завдання щодо відтворення населення як основної рушійної сили суспільних процесів через призму соціальних проблем та потреб і причин їх виникнення, тенденцій розвитку, соціального стану певних категорій населення;

5.3) обґрунтовувати заходи щодо соціально-економічної підтримки населення в умовах впливу глобалізаційних процесів на суспільний розвиток.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати дієвість реалізації завдань соціально-економічного розвитку у напрямі формування соціальної держави на основі аналізу статистичного матеріалу щодо стану демографічних процесів, зайнятості, соціального захисту населення, людського розвитку загалом;
6.2) робити висновки щодо причин та наслідків зниження добробуту населення та соціальної безпеки у суспільстві.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) розробляти заходи щодо розвитку соціальної сфери, формування соціальної безпеки суспільства у напрямі забезпечення сталого суспільного розвитку

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Концептуальні основи соціальної економіки

Передумови розвитку соціальної економіки. Вплив теорії добробуту на соціально-ринкову економіку. Держава добробуту.

Державна та суспільна форми соціальної економіки. Об'єкти, суб'єкти та предмет соціальної економіки. Предмет курсу «Соціальна економіка». Принципи економіки соціальної сфери.

Завдання соціальної економіки. Критерій соціальної економіки. Соціалізація економічних взаємин. Принципи та соціальні функції економіки. Особливості соціальної економіки в умовах глобалізації. Характеристики адресної соціальної системи

Тема 2. Соціалізація економічного розвитку

Об'єктивна необхідність соціалізації економічного розвитку. Подвійна роль людини у суспільному виробництві.

Методи соціалізації економіки. Зростання соціалізації. Основні напрями соціально-орієнтованої національної моделі. Зростання соціальної орієнтації держави

Соціальні функції держави в умовах соціалізації економіки. Стратегія соціально економічного розвитку. Завдання соціально-економічного розвитку.

Тема 3. Власність у розвитку соціому

Сутнісні характеристики власності. Власність як економічна і юридична категорія. Право власності. Класифікація прав власності в загальних характеристиках.

Суб'єкти права власності. Право власності Українського народу. Право приватної власності. Право державної власності. Матеріально-речовий аспект власності. Соціально-економічний аспект власності. Інтелектуальна форма власності. Відносини власності. Трансформація відносин власності.

Тема 4. Механізм координації соціальної економіки

Інституційні основи координації соціальної економіки. Соціальні інститути. Інституційне забезпечення.

Діалектика економічного і соціального та суперечності ринкової економіки. Економічний розвиток - передумова соціального перетворення. Чинники розвитку соціальної сфери. Суперечність загального та індивідуального. Поняття "порядку". Соціальний та економічний порядок.

Соціальні суперечності економіки України та шляхи їх розв'язання. Напрями інституційних змін. Наслідки нехтування соціальною складовою економічних перетворень. Соціально-економічні суперечності в системі аграрних відносин. Суперечності формування інноваційної моделі розвитку економіки України.

Механізм соціальної координації. Мета соціальної координації. Принцип механізму координації соціальної економіки. Методи забезпечення соціальної рівноваги у суспільстві. Роль держави у побудові соціально орієнтованої економіки.

Тема 5. Соціальна природа сучасної держави

Соціальна структура суспільства. Соціальна диференціація. Соціальні групи. Класифікація соціальних груп. Типи соціальних спільнот, прошарків.

Соціально-економічна стратифікація. Загальні критерії стратифікації.

Історичні типи стратифікації. Типи стратифікованого суспільства.

Передумови стратифікації українського суспільства. Сучасна стратифікація суспільства. Маргіналізація. Олігархія. Поняття середнього класу. Критерії визначення середнього класу.

Тема 6 Людина і суспільне виробництво

Людина як центральний елемент розвитку суспільства та проблема соціальної філософії.

Система потреб-рушій суспільного розвитку. Потреби і інтереси. Класифікація потреб. Мотиви, мотивація діяльності. Напрями діяльності. Поняття духовності особистості та суспільства.

Місце і роль людини в економічній системі. Людина економічна. Сукупний працівник. Людина – споживач, людина-працівник, людина-підприємець. Соціальні проблеми і соціальні потреби. Ієрархія потреб Маслоу.

Суспільне виробництво та його роль в житті суспільства. Людина як суб'єкт суспільного виробництва. Ефективність суспільного виробництва. Економічне зростання. Економічна ефективність. Соціальна ефективність. Продуктивність праці.

Основні соціальні та економічні проблеми.

Тема 7. Економіка населення. Населення та його роль у соціально-економічному розвитку

Населення як демоекономічна категорія. Людські ресурси. Економічно активне та економічно неактивне населення.

Соціально-економічні категорії, які характеризують участь населення у суспільному виробництві. Поняття “трудовий потенціал” та його соціальні та економічні функції. Поняття “людський капітал” та його складові.

Відтворення населення, його складові та роль у соціально-економічному розвитку суспільства. Соціальний рух населення. Економічний рух населення. Екстенсивний (традиційний) та інтенсивний (сучасний) типи відтворення населення. Режими відтворення населення.

Структура населення у контексті його участі у трудовій діяльності. Структура населення країни. Працездатність. Працездатне та непрацездатне населення.

Занятість населення як форма реалізації особистісного чинника соціально-економічних процесів

Безробіття та його вплив на розвиток соціально-економічної системи

Тема 8. Складові формування добробуту населення

Роль доходів населення у формуванні соціального добробуту. Сутність соціального добробуту. Сутність доходів. Джерела особистих доходів. Функції доходів.

Види доходів та джерела їх формування. Номінальні та реальні доходи. Структура сукупних доходів населення. Заробітна плата. Грошові трансферти. Фонд заощаджень (накопичень). Державне регулювання доходів населення. Методи регулювання доходів і споживання. Прожитковий мінімум. Мінімальний споживчий бюджет.

Рівень та якість життя. Державні соціальні стандарти. Державні соціальні гарантії. Доходи і платоспроможність населення. Платоспроможний попит. Диференціація населення. Бідність. Види бідності. Формування державної політики, спрямованої на забезпечення гідного рівня добробуту населення країни

Тема 9. Система соціального захисту в соціально орієнтованій економіці

Сутність соціального захисту населення. Зміст принципів формування, функціонування та розвитку соціального захисту населення. Принцип єдності об'єктивних і суб'єктивних факторів. Принцип соціальної справедливості. Принцип поєднання об'єктивної соціальної саморегуляції з цілеспрямованою діяльністю у здійсненні цього захисту. Принцип індивідуальної соціальної відповідальності. Принцип соціальної солідарності. Принцип соціальних гарантій. Принципу соціального партнерства. Принцип економічної ефективності соціального захисту населення. Принципу пріоритету економічних та соціальних інтересів особистості. Принципу адресності заходів соціального захисту. Принципом поєднання форм і методів соціального захисту та самозахисту. Принципу пріоритету державних начал. Принципом соціальності. Принцип системності. Принцип інтеграції в єдину систему гарантій соціального захисту. Принципу динамічного характеру соціально-економічних процесів. Принцип випереджального функціонування й розвитку соціального захисту. Принцип пріоритетності забезпечення продуктивної зайнятості.

Взаємозв'язок принципів, законів і закономірностей соціального захисту. Склад понятійно-категоріального апарату соціального захисту населення як суспільного інституту

Суб'єкти соціального захисту населення. Об'єкти соціального захисту населення. Структура соціального захисту населення. Державний соціальний захист. Недержавне соціальне забезпечення. Організаційно-правові форми та види соціального захисту. Активні та пасивні форми соціального захисту. Первинні та вторинні суб'єкти соціального захисту. Соціальний захист економічно-активного населення. Соціальний захист непрацевдатних громадян. Соціальний захист дитинства і юнацтва.

Функції соціального захисту населення. Поняття “функція”. Загальні, спеціальні, допоміжні функції соціального захисту населення.

Історія становлення та розвитку системи соціального захисту населення у світовому та національному вимірі.

Тема 10. Соціальна безпека як критерій розвитку соціальної держави

Сутність соціальної безпеки держави. Поняття “безпека”. Поняття “небезпека”. Національна безпека та її види. Умови і чинники формування економічної безпеки. Соціальна домінанта як найважливіша мета процесів забезпечення національної безпеки. Економічна та соціальна безпека. Національні інтереси України в соціальній сфері.

Соціальна безпека та її діагностика. Загроза як форма інтенсивності прояву небезпеки. Джерела загроз. Критерії соціальної безпеки. Макроекономічні показники дослідження рівня соціальної безпеки.

Сутність механізму забезпечення соціальної безпеки. Підсистеми механізму забезпечення соціальної безпеки. Моніторинг соціальної безпеки. Рівні механізму забезпечення соціальної безпеки. Стадії відтворення економічної безпеки. Функції, принципи функціонування механізму забезпечення соціальної безпеки.

Тема 11. Соціальна відповідальність у забезпеченні розвитку соціальної економіки

Теоретичні основи соціальної відповідальності. Потенційна відповідальність у соціальному плані. Сутність соціальної відповідальності. Рівні соціальної відповідальності.

Позитивні наслідки соціально відповідальних дій. Види соціальної відповідальності. Підстави соціальної відповідальності. Принципи соціальної відповідальності.

Соціальна відповідальність людини. Складові соціальної відповідальності держави.

Соціальна відповідальність бізнесу в нових умовах. Внутрішня і зовнішня соціальна відповідальність бізнесу. Рівні соціальної відповідальності бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах пандемії COVID-19. Міжнародна практика нормативно-правового регулювання соціально відповідального бізнесу.

Тема 12. Соціальні імперативи забезпечення глобального розвитку суспільства.

Сутність глобалізації. Основні ознаки глобалізації. Структуризація глобалізаційного процесу. Функціональні блоки глобальної економіки. Позитивні та негативні наслідки глобалізації. Вплив глобалізації на ресурси праці і соціально-трудові відносини. Кіотський протокол і глобалізація. Глобальні проблеми. Соціальний вимір глобалізації

Передумови виникнення теорії сталого розвитку. Сутність сталого розвитку. Сталий розвиток як прерогатива формування соціально орієнтованої економіки.

Глобалізація та цивілізаційні виклики в сучасному світі.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Концептуальні основи соціальної економіки	8	2	2	-	-	4	7	2	2	-	-	5
2.	Соціалізація економічного розвитку	8	2	2	-	-	4	7			-	-	5
3	Власність у розвитку соціуму	7	2	2	-	-	3	8	2	2	-	-	5
4	Механізм координації соціальної економіки	8	2	2	-	-	4	8			-	-	6
5	Соціальна природа сучасної держави	8	2	2	-	-	4	9	2	2	-	-	6
6	Людина і суспільне виробництво	9	2	2	-	-	5	10			-	-	10
7	Економіка населення. Населення та його роль у соціально-економічному розвитку	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	10
8	Складові формування добробуту населення	10	2	2	-	-	6	9	2	2	-	-	9

9	Система соціального захисту в соціально орієнтованій економіці	12	4	2	-	-	6	10			-	-	10
10	Соціальна безпека як критерій розвитку соціальної держави	9	2	2	-	-	5	9			-	-	9
11	Соціальна відповідальність у забезпеченні розвитку соціальної економіки	8	2	2	-	-	4	9	2		-	-	8
12	Соціальні імперативи забезпечення глобального розвитку суспільства	8	2	2			4	9					8
	Усього годин	105	26	24	-	-	55	105	10	4	-	-	91

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи студентів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами є обов'язковим, проте за узгодженням з викладачем може бути виконана інша робота (тези, статті з дисципліни).

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація матеріалу;
- 3) дискусійні обговорення проблемних питань.

На семінарських (практичних заняттях) застосовуються:

- 1) доповіді за питаннями лекції;
- 2) дискусійні обговорення проблемних питань;
- 3) рішення ситуативних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у письмовій формі;
- 4) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

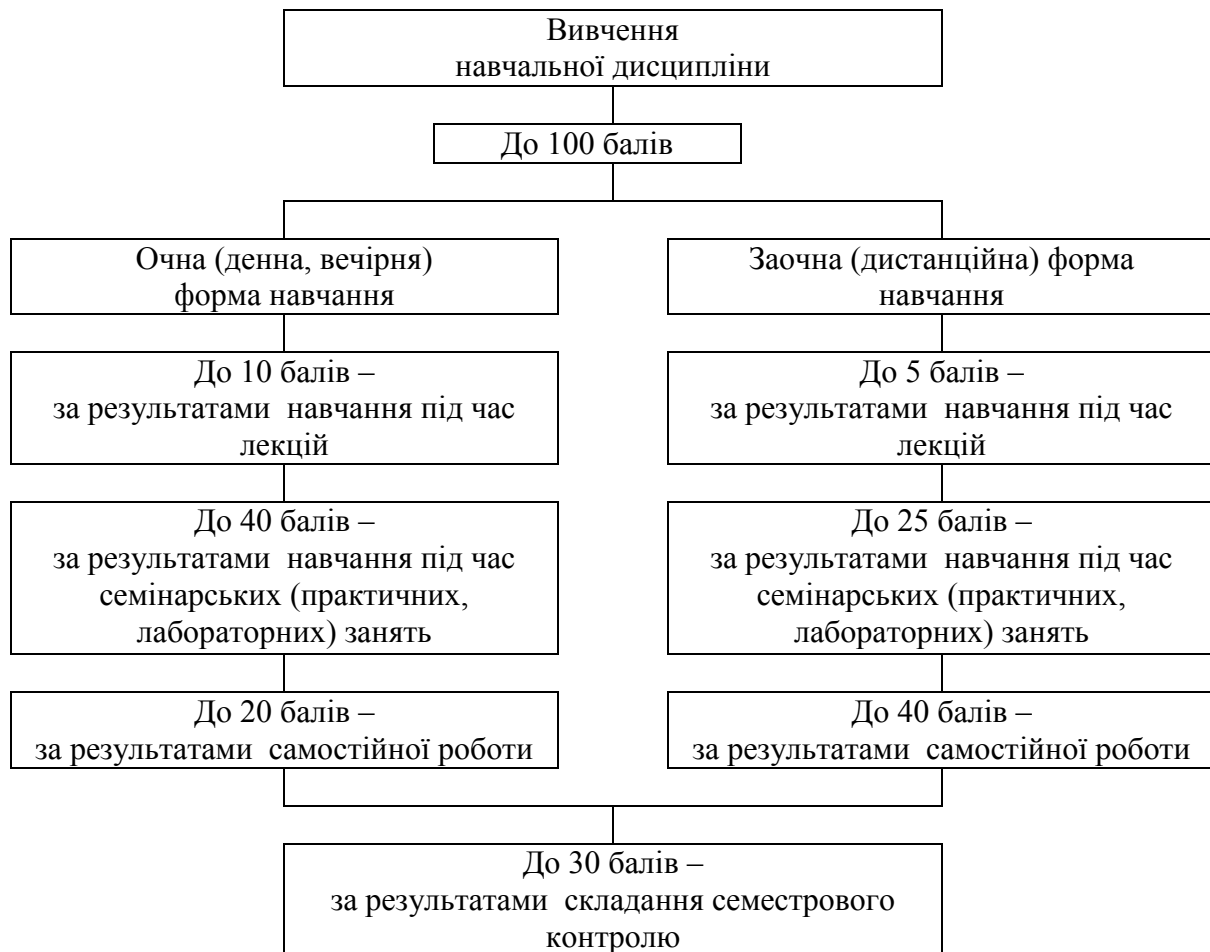
Структура залікового білету: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань.

Приклад залікового білету:

1. Охарактеризуйте роль населення у забезпеченні соціально-економічного розвитку.
2. Розкрийте зміст держави добробуту.
3. Тестові завдання:
 1. Затвердження загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального розвитку є функцією:
 - b) Кабінету Міністрів України;
 - c) Верховної Ради України;
 - d) Президента України;
 - e) Національного банку України;
 - f) Академії наук України.
 2. Кінцевою метою сучасного реформування економіки України є розбудова:
 - a) змішаної перехідної економіки;
 - b) ринкової економіки;
 - c) соціально орієнтованої змішаної ринкової економіки;
 - d) командно-адміністративної економіки.
 3. Соціалізація економіки означає:
 - a) обмеження ринку для запобігання небажаних соціальних наслідків;
 - b) орієнтацію економіки на вирішення економічних цілей;
 - c) орієнтацію економіки на вирішення соціальних цілей;
 4. Державна програма економічного і соціального розвитку України розробляється:
 - a) щороку;
 - b) раз у 2 роки;
 - c) раз у 5 років;
 - d) раз у 10 років;
 - e) раз у 20 років.
 5. Критеріями досягнення розвитку людського потенціалу являється:
 - a) зростання середньої тривалості життя;
 - b) збільшення обсягу видатків з бюджету на освіту;
 - c) зростання реальних доходів громадян;
 - d) все вірно.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст. 141.
2. Закон України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування” [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
3. Закони України “Про мінімальний споживчий бюджет” [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1284-12> Закони України “Про індексацію грошових доходів населення” [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>
4. Закон України “Про державну допомогу сім'ям з дітьми” [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>. Закон України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям” [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
5. Закон України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з

дитинства та дітям з інвалідністю” [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>

6. Закон України “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам” [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15>

7. Закон України “Про соціальні послуги” [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua> Закон України “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії” [Електронний ресурс] // Режим доступу : // <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>

8. Соціальна економіка : навч. посіб. – 2-ге вид., без змін / [О. О. Беляєв (кер. авт. кол.) Є. Б. Ніколаєв (наук. ред), А. В. Келічавий та ін.].— Київ : КНЕУ, 2016. — 481 с.

9. Соціальна економіка : конспект лекцій для студентів напряму 6.030505 “Управління персоналом та економіка праці” галузі знань 0305 “Економіка і підприємництво” денної форми навчання / уклад. О. М. Коваленко, Л. В. Мазник. – Київ : НУХТ, 2013. – 170 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/datathree.php?ID=154>

10. Соціально-економічна безпека : конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.030505 “Управління персоналом та економіка праці” галузі знань 0305 “Економіка та підприємництво” ден. форм навч. / уклад. О. І. Драган. – Київ : НУХТ, 2013. – 114 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/datathree.php?ID=154>

11. Національна економіка : навч. посіб. / кол. авт. : Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Харків : Нац. ун-т “Юрид. акад. України”, 2011. – 182 с.

12. Соціальна економіка : методичні матеріали. Для студентів Факультету економічних наук. Спеціальність “Економічна теорія” / Укл. Орел Є.М. – Київ : НаУКМА, 2005. - 47 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні : монографія / О.В. Макарова ; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. — Київ, 2015. — 244 с.

2. Шевчук П. І. Соціальна політика : навчальний посібник / П. І. Шевчук. – Львів : Світ, 2003. - 399 с

3. Економічна ефективність та соціальна справедливість : пріоритети розвитку України на етапі подолання кризи : кол. моногр. / НАН України, Секція суспільних і гуманітарних наук. — Київ, 2019. — 350 с.

4. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова [та ін.] / Львівський регіональний Інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості . — Київ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. — 184 с.

5. Актуальні проблеми та напрями розвитку потенціалу соціально-економічних систем в умовах конкуренції : монографія / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Л. Калініченко. – Харків : ФОП Панов А. М., Видав. ТОВ “В справі”, 2017. – 275 с.

6. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / О. О. Охріменко, Т. В. Іванова .– Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”. – 2015. –180 с.

7. Соціальний розвиток регіонів як об’єкт управлінського впливу : термінологічний аналіз / Л. Мельничук / Збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 43 “Ефективність державного управління”. - с 58-64

8. Кононенко О. Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. – Київ : ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.

9. Рибак Г. І. Напрями державної політики підвищення якості життя населення України / Г. І. Рибак // Соціальна економіка. – 2016. – Вип. 2. – с.130-134
10. Соціальна й інноваційна політика в Україні : стратегічне та проектне управління в умовах соціально орієнтованої економіки // Інфраструктура ринку. - 2018.- Випуск 17. – с.312-318
11. Головащенко О. С. Щодо моделей соціальної держави / О. С. Головащенко // Вісник СевНТУ. - 2011. Вип. 116. - с. 10–15.
12. Лебедева О. А. Особливості соціальної спрямованості економічного розвитку України / О. А. Лебедева // Економіка та держава. - 2014. - № 3. – с.101-103
13. Гончарова С. Ю. Соціальна економіка : сутність, принципи, функції та основні орієнтири для України / С. Ю. Гончарова, А. Б. Гончаров, Н. В. Аграмакова // Бізнес Інформ . - 2018 . - № 3 – с.21-26
14. Гончарова С. Ю. Соціальна концепція гарантованого (базового) доходу населення / С. Ю. Гончарова, А. Б. Гончаров // Бізнес Інформ. - 2016. № 4. - С. 138–142.
15. Комарова К. В. Соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку бізнесу на підприємствах України / К. В. Комарова, Н. В. Ковальчук // Інноваційна економіка. - 2016 [63]. Вип. 5-6. – с.25-30
16. Павлюк Т. І. Зайнятість як економічна категорія : її роль у функціонуванні ринкової економіки / Т. І. Павлюк // Глобальні та національні проблеми економіки. - 2016. Випуск 14. – с.26-31 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/6.pdf>
17. Кравець І. М. Управління трудовим потенціалом : навчальний посібник / І. М. Кравець. - Хмельницький, ФОП Цюпак . - 2015. - 424 с
18. Соціальні індикатори рівня життя населення. Статистичний збірник. – Київ : Державна служба статистики України, 2015. – 204 с.
19. Соціальний захист населення України. Статистичний збірник. – Київ : Державна служба статистики України, 2016. – 113 с
20. Українське суспільство : моніторинг соціальних змін: зб. наук. пр. / Голов. ред. В.М. Ворона, М.О. Шульга / Інститут соціології НАН України. Київ. – 2016, Вип. 3 (17). - 546 с.
21. Цілі сталого розвитку 2019. Моніторинговий звіт / Державний комітет статистики України. Київ. - 2019. - 92 с.
22. Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних. Аналітичний звіт / GEF, UNDP в Україні. Київ, 2017. С. 62—63.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство соціальної політики України: офіційний сайт. [Електронний ресурс] : Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/news/17509.html>
2. Проект Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період на період 2015-2025. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://healthsag.org.ua/wp-content/uploads/2014/11/Proekt-Strategiyi-reformi_OZ.pdf
3. Проблеми соціально-демографічного розвитку та соціальна політика в Україні. [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/book/strateg2>
4. Зовнішня трудова міграція населення (за результатами модульного вибіркового обстеження). Статистичний бюлетень /Державна служба статистики України. Київ, 2017. [Електронний ресурс] : Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/bl/12/bl_ztm_2017.zip
5. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.

6. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
7. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
8. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби статистики України
9. https://ukrstat.org/uk/operativ/oper_new.html - Офіційний сайт Державної служби статистики України . Статистична інформація
10. <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm> - Офіційний сайт Головного управління статистики у Хмельницькій області
11. <https://www.msp.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
12. <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

Розробник програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук

_____ І. М. Кравець

25 вересня 2020 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування 29 вересня 2020 року, протокол № 2

Завідувач кафедри _____ В. П. Синчак

29 вересня 2020 року

Погоджено

Декан юридичного факультету _____ С. А. Крушинський

28 вересня 2020 року

Погоджено методичною радою університету

22 жовтня 2020 року, протокол № 2

Голова методичної ради _____ І. Б. Ковтун

22 жовтня 2020 року

Обліковий обсяг програми – 0,79 ум.др.арк.